

Seat No. : _____

MN-122

March-2019

M.A., Sem.-IV

509-EA : Gujarati

(વિશ્વ સાહિત્યની કૃતિઓ)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુના આંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) 'ઓથેલો' નાટકને આધારે નાટ્યકાર તરીકે શેક્સપિયરની વિશેષતાઓ તપાસો. 14

અથવા

નોંધ લખો : (બંને)

(1) 'ઓથેલો' નાટકની નાયિકાનું ચરિત્રચિત્રણ. 7

(2) 'ઓથેલો' નાટકની પાત્રસૃષ્ટિ 7

(B) નીચેના છમાંથી ચાર પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 4

(1) 'ઓથેલો' નાટકની નાયિકાનું નામ જણાવો.

(2) 'ઓથેલો' નાટકના અનુવાદકનું નામ આપો.

(a) મનસુખલાલ ઝવેરી

(b) સુમન શાહ

(c) અનિલા દલાલ

(3) રોડરિગો અને મોન્ટાનો કયા નાટકના પાત્રો છે ?

(4) 'ઓથેલો' નાટકના નાયકનું નામ આપો.

(5) 'ઓથેલો' નાટક કેટલા અંકમાં વિભાજિત થયેલું છે ?

(6) 'ઓથેલો'ના નોકરનું નામ જણાવો.

2. (A) 'ધ ઓલ્ડમેન એન્ડ ધ સી' નવલકથાનો સમીક્ષાત્મક આસ્વાદ કરાવો. 14

અથવા

નોંધ લખો : (બંને)

(1) 'ધ ઓલ્ડમેન એન્ડ ધ સી' નવલકથાની વર્ણનકલા. 7

(2) 'ધ ઓલ્ડમેન એન્ડ ધ સી' નવલકથાના નાયકનું ચરિત્રચિત્રણ. 7

- (B) નીચેના છમાંથી ચાર પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 4
- (1) 'ધ ઓલ્ડમેન એન્ડ ધ સી' નવલકથાના નાયકનું નામ આપો.
 - (2) 'ધ ઓલ્ડમેન એન્ડ ધ સી' નવલકથાનો નાયક દરિયામાં વારંવાર કોને યાદ કરે છે ?
 - (3) 'હવે પછી હું મીકું કે લીબુઓ લીધા વિના ક્યારેય હોડીમાં નહીં નીકળું' – આ વિધાન કોણ બોલે છે ?
 - (4) સ્વીડીશ અકાદમી તરફથી 'ધ ઓલ્ડમેન એન્ડ ધ સી' નવલકથાને કયુ પારિતોષિક આપવામાં આવે છે ?
 - (5) 'ધ ઓલ્ડમેન એન્ડ ધ સી' નવલકથાના કર્તાનું નામ જણાવો.
 - (6) 'ધ ઓલ્ડમેન એન્ડ ધ સી' નવલકથાનો નાયક કેટલા દિવસ પછી માછલી પકડવામાં સફળતા મેળવે છે ?
3. (A) નવલકથાના લક્ષણોને કેન્દ્ર સ્થાને રાખી 'ધ આઉટ સાઈડર' નવલકથાનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
- અથવા**
- નોંધ લખો : (બંને)
- (1) 'ધ આઉટ સાઈડર' નવલકથાના સ્ત્રીપાત્રો. 7
 - (2) એબ્સર્ડ કૃતિ તરીકે 'ધ આઉટ સાઈડર'. 7
- (B) નીચેના પાંચમાંથી ત્રણ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 3
- (1) 'ધ આઉટ સાઈડર' નવલકથાના સર્જકનું નામ આપો.
 - (2) 'ધ આઉટ સાઈડર' નવલકથાના અનુવાદકનું નામ જણાવો.
 - (a) પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
 - (b) સુમન શાહ
 - (c) ભારતી દલાલ
 - (3) મ્યરસોને શા માટે જેલમાં જવું પડે છે ?
 - (4) મેરી અને રેમોં કઈ નવલકથાના પાત્રો છે ?
 - (5) 'ધ આઉટ સાઈડર' નવલકથાના નાયકનું નામ આપો.
4. (A) 'થ્રી સિસ્ટર્સ' નાટકને આધારે નાટ્યકાર તરીકે એન્ટન ચેખવની વિશેષતાઓ જણાવો. 14
- અથવા**
- નોંધ લખો : (બંને)
- (1) આન્દ્રેનું ચરિત્રચિત્રણ 7
 - (2) 'થ્રી સિસ્ટર્સ' નાટકના સ્ત્રીપાત્રો. 7
- (B) નીચેના પાંચમાંથી ત્રણ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : 3
- (1) 'થ્રી સિસ્ટર્સ' કૃતિનું ગુજરાતી શીર્ષક જણાવો.
 - (2) ઓલ્ગાના ભાઈનું નામ જણાવો.
 - (3) આન્દ્રેની પ્રિયતમા અને પત્નીનું નામ આપો.
 - (4) 'થ્રી સિસ્ટર્સ' નાટક કેટલા અંકમાં વિભાજિત થયેલું છે ?
 - (5) માશા, ઈરીના અને કૂલિગિન કયા નાટકના પાત્રો છે ?

MN-122

March-2019

M.A., Sem.-IV

509-EB : Gujarati

(ભારતીય સાહિત્ય)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) 'ભારતીય સાહિત્ય'ની સંજ્ઞા સ્પષ્ટ કરી, એના લક્ષણો ચર્ચો. 14
- અથવા**
- નોંધ લખો : (બંને)
- (1) 'ભારતીય સાહિત્ય'માં ભાષાકીય બહુલતા. 7
- (2) 'ભારતીય સાહિત્ય'ના વિવિધ તબક્કાઓ. 7
- (B) નીચેના કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4
- (1) “‘ઉદારતા’ એ ભારતીય સંસ્કૃતિનું મૂળભૂત તત્ત્વ છે.” – વિધાન ખરૂં કે ખોટું ?
- (2) 'ભારતની કોઈપણ ભાષામાં લખાયેલું તે ભારતીય સાહિત્ય' – વિધાન ખરૂં કે ખોટું ?
- (3) 'અનેક ભાષામાં લખાયેલું હોવા છતાં ભારતીય સાહિત્ય એક છે.' – વ્યાખ્યા કયા અભ્યાસીની છે ? (ડૉ. રાધાકૃષ્ણન, રવીન્દ્રનાથ ટાગોર, કે. સચ્ચિદાનંદ)
- (4) રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કઈ ભાષાના સાહિત્યકાર છે ?
- (5) 'હું ભારતીય કવિ છું પણ ગુજરાતીમાં લખું છું.' – વિધાન કયા ગુજરાતી સાહિત્યકારનું છે ?
(ઉમાશંકર જોશી, સુન્દરમ્, રાજેન્દ્ર શાહ)
- (6) કાલિદાસ કઈ ભાષાના સાહિત્યકાર છે ?
2. (A) કાલિદાસ કૃત 'અભિજ્ઞાન શાકુન્તલ'નો આસ્વાદ કરો. 14
- અથવા**
- નોંધ લખો : (બંને)
- (1) 'અભિજ્ઞાન શાકુન્તલ'ના નારીપાત્રો. 7
- (2) 'અભિજ્ઞાન શાકુન્તલ' નાટકમાં સંઘર્ષ. 7
- (B) નીચેના કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4
- (1) 'અભિજ્ઞાન શાકુન્તલ' કૃતિનો ગુજરાતી અનુવાદ કોણે કર્યો છે ?
- (2) 'અભિજ્ઞાન શાકુન્તલ' નાટકની અંક સંખ્યા જણાવો.
- (3) 'અભિજ્ઞાન શાકુન્તલ' મૂળ કઈ ભાષાની કૃતિ છે ?

- (4) ‘અભિજ્ઞાન શાકુન્તલ’ નાટકમાં કયા ઋષિ પાત્ર તરીકે આવે છે ?
- (5) કણ્વ ઋષિની પાલિત દિકરીનું નામ જણાવો.
- (6) અનસૂયા અને પ્રિયંવદા આશ્રમ કન્યાઓ છે - વિધાન ખરૂં કે ખોટું ?
3. (A) ‘ટાગોરની શ્રેષ્ઠવાર્તાઓ’ સંગ્રહને આધારે ટાગોરની વાર્તાકથાની સદષ્ટાંત ચર્ચા કરો. 14
- અથવા**
- નોંધ લખો : (બંને)
- (1) ટાગોરની વાર્તાના નારીપાત્રો 7
- (2) ‘કાબુલીવાળા’ વાર્તાનો આસ્વાદ 7
- (B) નીચેના કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3
- (1) યજ્ઞનાથ કુંડુ કઈ વાર્તાનું પાત્ર છે ?
- (2) ‘છુટ્ટી’ વાર્તાના નાયકનું નામ જણાવો.
- (3) “કાકી મારા પેલા શીમળાના વૃક્ષનો એક ફોટોગ્રાફ મને મોકલી આપજો.” – વિધાન કોણ બોલે છે ?
- (4) “ભાઈ સાહેબ, મને તમારે ઘેર લઈ જશો ?” – વિધાન કોણ બોલે છે ?
- (5) કુસુમ કઈ વાર્તાનું પાત્ર છે ?
4. (A) સર્જક ધાર્મિક-સામાજિક આચાર-વિચારના સાચા-ખોટા પાલનની વાતની આડશેથી માનવમનને જ તાગવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે. - વિધાનના સંદર્ભમાં ‘સંસ્કાર’ નવલકથાનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
- અથવા**
- ટૂંકનોંધ લખો : (બંને)
- (1) પ્રાણેશાચાર્યનું પાત્રલેખન કરો. 7
- (2) ‘સંસ્કાર’ નવલકથાનો પરિવેશ 7
- (B) નીચેના કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3
- (1) ‘સંસ્કાર’ મૂળ કઈ ભાષામાં લખાયેલી નવલકથા છે ?
- (2) ‘સંસ્કાર’ નવલકથાનો ગુજરાતી અનુવાદ કોણે કર્યો છે ?
- (3) ભાગીરથીના પતિનું નામ જણાવો.
- (4) “મારી સાથે પરણીને તમે શું સુખ માણ્યું છે ? ઘરમાં એક બાળક તો જોઈએ જ, ઘર તો ત્યારે જ ઘર કહેવાય !” – વિધાન કોણ બોલે છે ?
- (5) ‘સંસ્કાર’ નવલકથા કેટલા ખંડોમાં વહેંચાયેલી છે ?